

La Comédiathèque

Voorspel

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Voorspel

Jean-Pierre Martinez

Nederlandse vertaling en bewerking door de auteur

Een man en een vrouw zitten elke dag in hetzelfde café. Ieder alleen aan een eigen tafeltje. Ze bekijken elkaar nieuwsgierig uit hun ooghoek, maar hebben nog nooit de moed gehad elkaar aan te spreken. Zullen ze toegeven aan het verlangen elkaar te ontmoeten, ook al kan de werkelijkheid onmogelijk helemaal beantwoorden aan wat ze zich van elkaar hebben voorgesteld? Iemand leren kennen betekent altijd dat het aantal mogelijkheden kleiner wordt. Maar wie het bij het voorspel houdt, loopt het risico het wezenlijke mis te lopen...

Personages

Hij

Zij

Opvoeringsrechten

Voor iedere openbare opvoering van dit toneelstuk, zowel door een amateurgezelschap als door een professioneel gezelschap, is voorafgaande toestemming vereist.

Jean-Pierre Martinez is een Franse auteur en lid van de Franse SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Nederland

In Nederland worden zijn opvoeringsrechten rechtstreeks door de SACD beheerd. Amateurgezelschappen en professionele gezelschappen dienen voor toestemming en informatie over de opvoeringsrechten contact op te nemen met de internationale afdeling van de SACD:

international@sacd.fr

België / Vlaanderen

In België worden zijn opvoeringsrechten beheerd door SACD België.

Amateurgezelschappen kunnen hun aanvraag voor opvoeringsrechten rechtstreeks online indienen via de website van SACD België:

www.sacd.be/nl

Professionele gezelschappen dienen rechtstreeks contact op te nemen met SACD België:

theatre@sacd.be

Bij problemen met een online aanvraag kunnen amateurgezelschappen eveneens via dit e-mailadres contact opnemen met SACD België.

Voor alle andere vragen kunt u rechtstreeks contact opnemen met de auteur via dit contactformulier :

[CONTACTFORMULIER](#)

Scène 1

Een man en een vrouw zitten in een café, ieder aan een eigen tafeltje. Tussen hen in, iets naar achteren, staat een derde tafeltje leeg, met enkele kranten erop. Beiden hebben een notitieboekje voor zich liggen en schrijven daar af en toe iets in. Ze vermijden elkaars blik, maar kijken zo nu en dan stiekem naar de ander. De man staat op en richt zich tot het publiek, terwijl de vrouw blijft zitten en hem negeert.

Hij – Ziet u die vrouw daar, aan dat tafeltje? Ze zit hier elke ochtend. Soms komt ze net vóór mij binnen, soms net erna. Rond acht uur. Ze bestelt koffie. Blijft ongeveer drie kwartier. Altijd alleen. Ze lijkt helemaal in gedachten verzonken. Af en toe schrijft ze iets in dat boekje. Wat? Geen idee. Die vrouw is een raadsel. Elke vrouw is een raadsel, zolang je haar nog niet hebt aangesproken en zij tenminste bereid is te antwoorden. Een raadsel, en dus een belofte. De belofte van een reis. Een avontuur. Een sprong in het onbekende. De spanning van die opwindende maar gevaarlijke ontmoeting met de ander... Natuurlijk zou ik gewoon kunnen opstaan en naar haar toe gaan. Maar eerlijk gezegd is het niet alleen verlegenheid die me tegenhoudt. Of de angst om afgewezen te worden. Je kunt altijd wel een aanleiding verzinnen om een onbekende vrouw aan te spreken zonder meteen uit te glijden op het gladde ijs van een ordinaire versierpoging...

Hij haalt een piepklein voorwerp uit zijn zak, loopt naar haar toe en laat iets in zijn handpalm zien.

Hij – Pardon, mevrouw... of juffrouw misschien? Ik heb gisteren onder het tafeltje waar u meestal zit een oorbel gevonden. Ik vroeg me af of u die misschien verloren bent...

Ze kijkt hem verontwaardigd aan, werpt een vluchtige blik op de oorbel, schudt met een hooghartig gezicht licht haar hoofd en buigt zich weer over haar notitieboekje. Hij richt zich opnieuw tot het publiek.

Hij – In het ergste geval zou ze beleefd zeggen dat ze niets van die aard kwijt is en daar zou het bij blijven. Dan wist ik tenminste waar ik aan toe was en hield ik mijn waardigheid. In het beste geval, als ik haar niet volkomen onverschillig laat, zou ze de opening aangrijpen en een gesprek beginnen.

Hij keert zich weer naar haar toe, met geopende hand. Ze neemt de oorbel, bekijkt hem en geeft hem met een brede glimlach terug.

Zij – Nee... helaas, hij is niet van mij. Jammer, hij is heel mooi... Als u toevallig de andere nog vindt... Maar gaat u toch zitten. We zien elkaar hier elke dag en we hebben nog nooit de gelegenheid gehad met elkaar te praten...

Hij loopt weer weg en wendt zich opnieuw tot het publiek, terwijl zij zich weer over haar boekje buigt en hem opnieuw negeert.

Hij – Nee, wat me ervan weerhoudt haar aan te spreken is niet de angst om een blauwtje te lopen. Een mislukte verbinding, zoals dat tegenwoordig heet. Nee, het is eerder... de angst dat ze tegenvalt. Ik twijfel er geen moment aan dat deze charmante jonge vrouw buitengewoon boeiend gezelschap is, maar... zodra ik precies weet wie ze is, hoe ze heet, wat ze doet, of ze getrouwd is en vooral wat ze in dat kleine boekje schrijft... dan is het afgelopen. Dan is ze niet langer de mysterieuze onbekende uit het café, drager van al mijn fantasieën en beloften. Dan is ze ineens Marieke, juf op een basisschool, gescheiden en moeder van een jongetje van drie, die opmerkingen schrijft voor de rapportbespreking. Of Sophie, actrice, vrijgezel, die ideeën noteert voor de solovoorstelling waarvan ze al jaren droomt en die haar eindelijk beroemd moet maken. Of Alina, Roemeense, pas in Nederland komen wonen om met een oudere apotheker te trouwen, die uit verveling haar verlanglijstje op papier zet omdat ze haar man voorlopig nog niet durft te bedriegen, voordat ze besluit met wie ze die verlangens gaat vervullen. Voorlopig is ze al die vrouwen, en nog veel meer. Ze is alle vrouwen. Maar zodra we ons aan elkaar hebben voorgesteld, is ze nog maar één vrouw. En dan zal ik meteen heimwee krijgen naar alle vrouwen die ze nooit zal zijn.

Hij pakt een krant van het middelste tafeltje, gaat weer zitten en begint te bladeren. Zij werpt hem stiekem een blik toe, staat op en richt zich op haar beurt tot het publiek.

Zij – Ik vraag me af wie die man eigenlijk is... Ik zie heus wel dat hij naar me kijkt wanneer hij denkt dat ik het niet merk. Hij zal wel verlegen zijn. We komen elkaar hier al maanden elke dag tegen en hij heeft nog nooit iets durven zeggen. Tenzij ik hem gewoon niet interesseer... Ben ik niet goed genoeg voor hem, soms? Wie denkt hij wel dat hij is? Zó onweerstaanbaar is hij nu ook weer niet. En als hij belangrijker dingen te doen had in zijn leven, zou hij vast niet elke ochtend zo lang in dit café rondhangen. Wat leest hij daar in die krant? Zijn horoscoop? Vacatures? Ja, hij ziet eruit alsof hij niet veel omhanden heeft. Misschien is hij werkloos... Werkloos, maar niet echt wanhopig. Altijd dat vage ironische glimlachje om zijn mond. Zo'n licht superieur air. Zo van: ik zeg niets, maar ik denk er het mijne van. Ik vraag me af wat hij met zo'n geïnspireerd gezicht in dat boekje zit te schrijven. Zijn diepste gedachten waarschijnlijk... Ik zou het best willen zien... Daarnet dacht ik even dat hij zou opstaan en iets tegen me zou zeggen. Maar nee, hij krabbelde weer terug. Of misschien is hij schrijver. Hij maakt aantekeningen voor zijn volgende roman. Misschien lijkt de hoofdpersoon een beetje op mij. Dat zal het zijn. Hij houdt onze geschiedenis liever virtueel. Ik vraag me af wat hij allemaal verzint wanneer hij naar me kijkt...

Ze haalt een zakspiegeltje uit haar tas en bekijkt zichzelf even.

Zij – Als ik mezelf in een café tegenkwam, wat zou ik dan denken? (*Ze stopt het spiegeltje weg.*) Geen idee... Zie ik er eigenlijk uit als wie ik werkelijk ben? Zou ik ook maar enige kans hebben om voor iemand anders door te gaan? Als hij me aanspreekt, krijg ik bijna zin om tegen hem te liegen. Om een ander leven te verzinnen. Alleen om te zien of ik ermee wegkom. Als een onbekende je aanspreekt, weet je per definitie niets van hem. Hij kan iedereen zijn en je van alles wijsmaken. Maar hij weet net zo weinig van jou. Een paar ogenblikken lang, voordat je onvermijdelijk door de mand valt, heb je de vrijheid te kiezen wie je die dag wilt zijn. Met de krankzinnige hoop dat je langzaam kunt worden wie je besloten hebt te zijn. Een ander leven... Ja, maar welk? Om het geloofwaardig te maken zou ik mijn personage moeten voorbereiden. Een naam verzinnen. Een beroep. En een leeftijd. Ik zou mezelf best een beetje jonger maken. Niet te veel, het moet geloofwaardig blijven, maar gewoon voor de lol. Twee of drie jaar. Vooruit, vijf kan nog wel. En misschien een buitenlands accent? Nee, dat houd ik nooit lang vol. Bovendien kan ik best uit het buitenland komen en toch perfect Nederlands spreken. Maar goed, om dat nieuwe bestaan tot leven te brengen moet hij eerst besluiten me eindelijk aan te spreken. Misschien moet ik naar hem glimlachen? Dat zou hem kunnen aanmoedigen. Tegelijkertijd zie ik mezelf niet met een idiote glimlach recht in zijn ogen kijken. Wat moet hij dan van me denken? Of ik spreek hém aan. Er is altijd wel een aanleiding te verzinnen. Bijvoorbeeld...

Ze doet discreet haar oorbellen uit, stopt er één in haar tas en houdt de andere in haar hand. Dan kijkt ze onder haar tafeltje alsof ze iets zoekt. Uiteindelijk staat ze op en loopt naar hem toe. Hij legt zijn krant neer en kijkt haar enigszins verrast aan.

Zij – Pardon, ik ben gisteren een oorbel kwijtgeraakt die hierop lijkt. Ik was er erg aan gehecht. Het was een cadeau van... Nou ja, hij betekende veel voor me. U hebt hem toevallig niet gevonden?

Hij – Een oorbel...? Ik... Nee, ik heb niets gevonden... Het spijt me echt, maar...

Zij – Maar?

Hij – Nee, niets, ik... Nee, ik heb niets gezien.

Zij – Goed, dank u.

Ze gaat weer zitten en richt zich tot het publiek.

Zij – Stel je voor dat ik met zo'n openingszin kom en dat hij me vervolgens met zo'n suffe blik aankijkt... Schrijver, laat me niet lachen. Nee, dan neem ik liever niet het risico van een banale ontmoeting en houd ik mijn illusies nog wat langer in stand. Aan de andere kant is hij misschien minder dom dan hij eruitziet. Ik overviel hem natuurlijk. Mannen zijn er zo aan gewend dat zij de eerste stap zetten... Als wij het initiatief nemen, raken ze in paniek. Volkomen verlamd... U zag het toch? Zodra ik hem aankeek... Net een konijn in de koplampen dat zichzelf thuis al in de pan ziet belanden. Arme man... Ik heb hem gewoon bang gemaakt. Hopelijk heb ik hem niet getraumatiseerd. En dat verhaal met die oorbel... dat was ook wel erg gezocht. Morgen verzin ik iets beters...

Ze begint weer in haar boekje te schrijven. Hij verdiept zich opnieuw in zijn krant. Zwart.

Scène 2

Zij leest nu de krant en hij schrijft in zijn notitieboekje. Hij stopt even, kijkt naar haar en richt zich opnieuw tot het publiek.

Hij – Elke dag neem ik me voor: vandaag moet ik absoluut met haar praten. En vervolgens schuif ik het weer door naar morgen. Ik rek het plezier. Platonische liefde is mooi, maar verliefd zijn op een onbekende is nog beter, toch? Je weet in ieder geval zeker dat je nooit teleurgesteld raakt. Het probleem met liefde is dat we meestal een beeld op de ander projecteren dat niet van haar is. En daarna nemen we haar kwalijk dat ze niet aan dat ideaal beantwoordt. Met een vrouw die je niet kent kun je tenminste blijven dromen. De werkelijkheid kneden naar je verlangens. Ja, de ideale vrouw is beslist de vrouw die je nog niet kent. Elke ochtend zie ik haar dit café binnenkomen. Of ze zit er al als ik wat later ben. Het duurt een klein uur, dan vertrekt ze weer. Voor mij bestaat ze niet buiten dit hier en nu. Een beetje zoals in het theater. Ik bepaal welke rol ze die dag speelt, afhankelijk van mijn stemming. En wanneer ze na telkens weer een ander personage te hebben gespeeld het toneel verlaat, verdwijnt ze weer in het niets. Elke acteur is kleiner dan het kleinste personage dat hij ooit speelt. Het kostuum is altijd te groot en het toneel is de enige plek waar dat niet al te veel opvalt. Dus wacht ik... Ik stel het moment waarop ik de betovering verbreek door haar te leren kennen voortdurend uit. Maar... stel dat ze er morgen niet is? En overmorgen ook niet? Stel dat ze nooit meer in dit café komt? Nadat ze alle vrouwen is geweest, zou ze voorgoed niemand meer zijn. Alleen een vage herinnering die langzaam vervaagt. U kent vast dat prachtige lied over al die voorbijgangers die we niet hebben weten vast te houden... Nee, deze laat ik niet voorbijgaan. Vooruit, ik waag het. Zonder vangnet. Ik stap ook het toneel op, alleen heb ik geen tekst geleerd. Ik heb geen idee wat ik tegen haar ga zeggen. Dan klinkt het tenminste natuurlijker. Oprechter. Mijn onhandigheid kan misschien in mijn voordeel werken. Want dat verhaal met die oorbel... Nee, beter improviseren. Wat ik ook zeg, als ze niet geïnteresseerd is, zal ze me dat wel duidelijk maken. En als ze dat wel is ook.

Hij loopt naar haar toe. Ze kijkt op wanneer hij nadert, maar haar gezicht blijft onbewogen.

Hij – Pardon, ik...

Zij – Ja...?

Hij – Ik zie u hier elke dag tegenover me zitten en ik dacht dat...

Zij – Wat...?

Hij – Dat we misschien... kennis konden maken.

Zij – Kennismaken?

Hij – Sorry, ik zie dat ik u stoort. Het was een dom idee. Excuseert u mij, ik laat u met rust...

Zij – *(vastberaden)* Gaat u zitten.

Hij – Ja.

Hij gaat zitten.

Zij – Ik heet Sanne. En u?

Hij – Eh... Paul.

Zij – Goed... Paul en Sanne dus.

Hij – Eh... ja...

Zij – En wat doet u in het dagelijks leven, Paul?

Hij – Ik ben... schrijver.

Zij – O ja?

Hij – Verbaast u dat?

Zij – Dat is nu juist precies wat ik me had voorgesteld. Dát verbaast me.

Hij – Dus u had zich al iets voorgesteld...

Zij – Loop niet te hard van stapel.

Hij – Zie ik er zo erg uit als een schrijver?

Zij – Geen idee. Misschien. En ik zie u altijd dingen in dat boekje schrijven.

Hij – Goed, maar... u maakt zelf ook aantekeningen in een boekje. Zeg niet dat u óók schrijver bent.

Zij – Jawel.

Hij – Echt?

Zij – Waarom niet?

Hij – Natuurlijk... Romans?

Zij – Eerder toneel. En u?

Hij – Korte verhalen.

Zij – Ik begrijp het...

Hij – Ik weet wat u denkt.

Zij – Wat dan?

Hij – Hij schrijft korte verhalen omdat hij niet in staat is een hele roman vol te houden.

Zij – Helemaal niet. U zou hetzelfde van mij kunnen zeggen.

Hij – O ja?

Zij – Zij schrijft toneelstukken omdat ze geen roman kan schrijven.

Hij – Dat is waar...

Zij – Trouwens, ik schrijf eigenlijk geen echte toneelstukken.

Hij – O nee?

Zij – Meer sketches.

Hij – Een sketch is voor het theater wat een kort verhaal voor de roman is.

Zij – Ja... een minderwaardig genre... (*Een stilte.*) Bent u echt schrijver?

Hij – Misschien niet. En u?

Zij – Ik ook niet.

Hij – Dan hebt u tegen me gelogen.

Zij – U begon toch?

Hij – Ja... maar dat wist u niet.

Zij – Waarom schrijver?

Hij – Geen idee... Ik was bang u teleur te stellen, denk ik.

Zij – We kennen elkaar nog maar net en u bent nu al bang mij teleur te stellen. Volgens mij hebt u niet erg veel zelfvertrouwen, Paul.

Hij – Of ik heb de neiging mensen die ik niet ken nogal te overschatten.

Zij – Dat is aardig van u...

Hij – Sorry, zo bedoelde ik het helemaal niet... Nou ja, niet precies.

Zij – En wat voor verschrikkelijk beroep hebt u dan, dat u liever een ander verzint? Bent u verkoper bij Ziggo?

Hij – Nee.

Zij – Telemarketeer?

Hij – Ook niet.

Zij – Werkt u bij de Belastingdienst?

Hij – Zo erg is het nu ook weer niet.

Zij – Maar u bent niet echt trots op wat u doet.

Hij – Nee. En u?

Zij – Ik ook niet.

Hij – Goed... dan kunnen we misschien beter een deel van het mysterie bewaren.

Zij – Lijkt me verstandig.

Hij – Zullen we het dan maar bij schrijver houden?

Zij – Afgesproken.

Hij – Als we toch liegen, schrijf ik romans van zeshonderd pagina's en u toneelstukken van meer dan drie uur, zonder pauze.

Zij – Als je dan toch liegt, waarom zou je jezelf meteen tekortdoen...

Een stilte.

Hij – Dus ik ben romanschrijver.

Zij – En ik toneelschrijver.

Hij – Bent u getrouwd?

Zij – Dat is anders dan een beroep. Dat is een gesloten vraag, zoals ze bij opinieonderzoek zeggen. Je bent getrouwd of je bent het niet.

Hij – Je kunt altijd liegen over het antwoord...

Zij – Ja... maar er blijft weinig ruimte over voor fantasie.

Hij – Toch... Overspel is altijd wat romantischer.

Zij – Dat is waar.

Hij – Bovendien is het antwoord niet per se binair... U kunt ook gescheiden zijn. Of weduwe...

Zij – Weduwe...

Hij – Waarom niet?

Zij – Ja...

Hij – Bent u weduwe?

Zij – Ik ben weduwe.

Hij – Wat naar. Het spijt me.

Zij – Dat kon u niet weten. En het is ook niet uw schuld, toch? U hebt mijn man niet vermoord.

Hij – O, is hij vermoord?

Zij – Heb ik dat gezegd?

Hij – U zei: u hebt mijn man niet vermoord.

Zij – Ik bedoelde alleen dat u niet verantwoordelijk bent voor zijn dood.

Hij – Dus uw man is niet vermoord.

Zij – Nee, hij is op een veel banalere manier gestorven. Bijna belachelijk, als ik dat zo mag zeggen...

Hij – Doodgaan is altijd een beetje stom.

Zij – Ja, maar dit...

Hij – Ik wil niet indiscreet zijn, maar u hebt mijn nieuwsgierigheid wel behoorlijk geprikkeld.

Zij – Het gebeurde tijdens onze huwelijksreis op de Seychellen.

Hij – U hebt gelijk, het begint heel banaal. Als een Bouquetroman. Hopelijk wordt het hierna wat spannender...

Zij – Mag ik verder?

Hij – Alstublieft.

Zij – We hadden de middag doorgebracht op een paradijselijk strand. De zon scheen prachtig. We wilden net terug naar het hotel toen het weer plotseling omsloeg... Jan-Willem...

Hij – Heette hij Jan-Willem?

Zij – Ja. Waarom?

Hij – Nee, niets...

Zij – Had u liever gehad dat hij anders heette? Dylan misschien? Of Kevin?

Hij – Jan-Willem is prima. Dus het weer sloeg om...

Zij – Het begon ontzettend hard te waaien. Jan-Willem greep de steel van de parasol vast, die door de storm dreigde weg te vliegen, en precies op dat moment...

Ze aarzelt even, alsof ze door emotie wordt overmand.

Hij – Ja?

Zij – Sloeg er een felle lichtflits op hem in...

Hij – Nee toch? Een aanval van buitenaardse wezens?

Zij – Ik zei toch dat het om een uiterst banale dood ging.

Hij – O ja, sorry... Ik heb altijd de neiging om...

Zij – De bliksem. Heel gewoon. Die parasol trok de bliksem aan als een bliksemafleider. Jan-Willem werd getroffen en was op slag dood...

Hij – Shit.

Zij – Uiteindelijk ben ik maar één week getrouwd geweest...

Hij – Als het een Bouquetroman was, kon hij heten: Liefde als een donderslag op de Seychellen...

Zij – Maar Bouquetromans lopen altijd goed af... Ik ben de dood van Jan-Willem nooit te boven gekomen...

Ze lijkt op het punt te staan te huilen. Hij aarzelt.

Hij – Maar... is dit waar?

Ze wordt op slag weer volkomen onbewogen.

Zij – Wat denkt u zelf?

Hij – Ik weet het niet... Het is zo...

Zij – Stom? Dat zei ik toch. Het was een idiote dood.

Hij – Nou ja, het belangrijkste is dat u nu vrij bent.

Zij – En u?

Hij – Ik?

Zij – Bent u vrij?

Hij – Ja... Nou ja... ik ben getrouwd, maar ik ben vrij.

Zij – Nu maakt u mij nieuwsgierig...

Hij – Het is heel simpel.

Zij – Ik luister.

Hij – Ik ben vrij, maar mijn vrouw niet.

Zij – Uw vrouw is niet vrij.

Hij – Ze zit in de gevangenis.

Zij – Aha...

Hij – Dus zij is niet vrij, maar ik...

Zij – Ja, dat begreep ik. Maar hoe lang moet ze zitten?

Hij – Als alles goed gaat, tien jaar.

Zij – Als alles goed gaat?

Hij – Met strafvermindering... wegens goed gedrag.

Zij – Ik wil ook niet indiscreet zijn, maar... wat heeft ze gedaan dat ze daarvoor in de gevangenis zit?

Hij – Poging tot doodslag.

Zij – Ik begrijp het...

Hij – Ze heeft geprobeerd mij te vermoorden.

Zij – Aha...

Hij – Gelukkig voor haar... en bijkomstig ook voor mij, heb ik het overleefd.

Zij – En hoe probeerde ze u te vermoorden?

Hij – O, heel banaal... Met een revolver.

Zij – En ze miste.

Hij – Zo is het niet helemaal gegaan.

Zij – Vertel.

Hij – Ik vertrouwde haar al niet helemaal... Ik heb in haar spullen gekeken en vond de revolver die ze in haar handtas verstopte.

Zij – En u hebt hem afgepakt.

Hij – Nee.

Zij – Waarom niet?

Hij – Dan was zij argwanend geworden. En had ze misschien iets anders gebruikt om me te vermoorden. Gif bijvoorbeeld.

Zij – Ja, gif is veel vrouwelijker.

Hij – Dus om geen argwaan te wekken heb ik de kogels in de revolver vervangen door losse flodders. Zo hield ik de situatie onder controle zonder dat zij iets vermoedde...

Zij – Heel slim...

Hij – Ja... alleen... Ik weet niet hoe ik het voor elkaar heb gekregen. Ik ben blijkbaar de draad kwijtgeraakt...

Zij – Een schrijver die de draad kwijtraakt...

Hij – De eerste vijf patronen had ik netjes vervangen, maar de zesde...

Zij – De zesde?

Hij – Die kreeg ik in mijn schouder.

Zij – Oei...

Hij – Ze hoefde natuurlijk ook niet meteen het hele magazijn op me leeg te schieten... Maar goed, ik heb geluk gehad.

Zij – Noemt u dat geluk?

Hij – Een kogel in je schouder is nog altijd beter dan een kogel in je hart...

Zij – Vrouwen zijn vaak nogal onhandig met vuurwapens. Daarom zei ik: gif... Maar als ik vragen mag, wat had u die arme vrouw aangedaan dat ze een heel magazijn op u wilde leegschieten?

Hij – Ook dat is een heel banaal verhaal... Een beetje zoals het uwe...

Zij – Wees nu niet zo bescheiden. U hebt mij ruimschoots overtroffen... Dus?

Hij – Ik bedroog haar. Meer niet.

Zij – U bedroog haar... Met wie?

Hij – Met een onbekende vrouw die ik in een café had ontmoet. In dit café zelfs. Grappig genoeg zat ze altijd precies op de plek waar u nu zit.

Zij – Maar niet op hetzelfde tijdstip, neem ik aan.

Hij – Nee, zij kwam meestal aan het eind van de middag. Rond vijf, zes uur...

Zij – En wanneer uw vrouw uit de gevangenis komt...

Hij – Mijn vrouw?

Zij – Ja, uw vrouw.

Hij – Nou... dan hoop ik dat ze mij mijn ontrouw heeft vergeven. Zoals ik haar vergeef dat ze geprobeerd heeft mij te vermoorden.

Zij – En zolang zij opgesloten zit, bent u vrij...

Hij – Precies.

Zij – Waarom ook niet? Dan hebben we toch een jaar of tien...

Hij – Misschien wat langer... als ze zich niet voorbeeldig gedraagt.

Een stilte.

Zij – En u beweert dat u geen schrijver bent.

Hij – Wie weet... Ik heb hoe dan ook gelogen. Toen ik zei dat ik schrijver was, of toen ik liet doorschemeren dat ik het misschien niet was. Wat denkt u?

Zij – Ik denk dat als u geen schrijver bent, u er serieus over moet nadenken er een te worden.

Hij – Dank u. En u?

Zij – Ik?

Hij – Bent u echt toneelschrijver?

Ze kijkt op haar horloge.

Zij – Het spijt me, ik moet gaan.

Hij – Natuurlijk. Dit is ongeveer het tijdstip waarop u altijd vertrekt.

Zij – Ja...

Hij – Waarheen? Een raadsel...

Ze staat op.

Zij – Tot morgen dan... misschien.

Hij – Misschien...

Zij – Zolang u een goed verhaal voor me hebt, sla ik geen van onze afspraken over.

Hij – Dat doet me aan een ander verhaal denken...

Zij – Ons verhaal zou Duizend-en-een ochtenden kunnen heten.

Hij – Ik had mezelf niet direct als Scheherazade gezien...

Zij – Als u liever de sultan bent, wisselen we af en toe van rol.

Hij – Goed... dan zullen we veel fantasie nodig hebben.

Zij – Ik weet zeker dat er nog heel wat andere verhalen in uw boekje staan.

Hij – En in het uwe.

Ze gaat weg. Hij kijkt haar na en richt zich vervolgens tot het publiek.

Hij – Neemt u me niet kwalijk, maar... ik moet weer aan het werk.

Hij gaat zitten, denkt na en begint iets in zijn boekje te schrijven.

Zwart.

Scène 3

Hij zit nog steeds aan zijn tafeltje en maakt aantekeningen in zijn notitieboekje. Zij komt binnen.

Zij – Paul?

Hij kijkt op, herkent haar en glimlacht.

Hij – Goedemorgen!

Ze haalt een pistool uit haar tas en richt het op hem. Zijn glimlach bevriest.

Zij – Dacht je dat je er zo makkelijk vanaf kwam?

Hij – Wat is dit...?

Zij – Had je met haar afgesproken?

Hij – Met wie?

Zij – Sanne. Zo heet ze toch?

Hij – Helemaal niet! Ik ken helemaal geen Sanne, echt niet...

Zij – Natuurlijk... Maar deze keer kom je er niet vanaf met alleen een kogel in je schouder, dat beloof ik je.

Hij – Alsjeblieft, schat, doe geen gekke dingen!

Zij – Deze is geladen, geloof me. En niet met losse flodders.

Hij – Maar... je had tien jaar gekregen! Hebben ze je nu al vrijgelaten?

Zij – Ik ben ontsnapt.

Hij – Ontsnapt? Hoe?

Zij – Ik heb van broodkruim een revolver geboetseerd, hem laten drogen en daarna met schoensmeer zwart gemaakt.

Hij – Een revolver van brood?

Zij – Precies.

Hij – En... is dit hem?

Ze aarzelt even.

Zij – Ja...

Ze laat het wapen zakken, legt het op tafel en gaat zitten. Hij pakt het op en bekijkt het.

Hij – Knap gedaan. Hij lijkt echt...

Zij – Ik heb er een bewaker mee gegijzeld. Ze trapt er allemaal in... Waar is ze?

Hij – Wie?

Zij – Hou me niet voor de gek! Die trut met wie je me bedriegt...

Hij – Ik weet het niet... Vandaag is ze niet gekomen.

Zij – Ze zal wel iets hebben vermoed.

Hij – Misschien...

Zij – Jammer. Dan had ik jullie in één moeite door allebei kunnen vermoorden.

Hij – Met een pistool van brood?

Zij – Wat heeft zij wat ik niet heb? Zeg het me tenminste.

Hij – Ik ken haar niet.

Zij – Wat?

Hij – Wat zij méér heeft dan jij, is dat ik haar niet ken.

Zij – Ze is je minnares, maar je kent haar niet?

Hij – We zien elkaar hier elke dag. Elke keer geeft ze me een andere naam. Ze verzint een personage. Ze heeft zich zelfs een keer voor jou uitgegeven...

Zij – Maar je neukt wel met haar?

Hij – Met haar neuken, zoals jij het noemt... dan zou ik haar al veel te goed kennen.

Zij – Probeer me niet in de war te brengen. Is ze je minnares of niet?

Hij – Ik weet het niet... Ja, misschien. Zo zou je het kunnen noemen.

Zij – Ach, Paul... Waarom doe je zoveel moeite om zulke verhalen te verzinnen? Terwijl alles zo ontzettend banaal is...

Hij – Je hebt gelijk... Hoe hard je ook nadenkt... Zelfs als we liegen blijft alles wat we zeggen ver achter bij wat we eigenlijk zouden willen uitdrukken. Woorden stellen altijd teleur. Daarom kun je meestal beter met niemand praten.

Zij – Ik snap geen woord van wat je zegt... Je maakt me ongerust, Paul. Volgens mij ben jij degene die opgesloten moet worden.

Hij – Misschien wel...

Ze staat op.

Zij – Als je haar ziet, zeg dan dat ik haar zoek. En dat mijn revolver wel van brood mag zijn, maar dat er deze keer echte kogels in zitten.

Hij – Waar ga je heen?

Zij – Ik ben voortvluchtig, weet je nog? Ik kan hier niet blijven.

Hij – Kan ik iets voor je doen?

Zij – Heb je wat geld bij je?

Hij – Ja...

Zij – Geef maar.

Hij doorzoekt zijn zakken en geeft haar een paar bankbiljetten.

Hij – Dit is alles wat ik heb...

Zij – Maak je geen zorgen, je krijgt het terug.

Hij – Om het geld maak ik me niet druk... Zie ik je nog terug?

Zij – Wie weet... Over tien jaar misschien. Of iets langer, want strafvermindering wegens goed gedrag zit er nu niet echt meer in.

Hij – Ik kom je bezoeken, beloofd.

Zij – In de bezoekruimte?

Hij – Wanneer je met iemand praat, lijkt het altijd een beetje op zo'n bezoek in de gevangenis, vind je niet? Je praat, je liegt, je doet alsof je elkaar begrijpt, alsof je elkaar gelooft, en als het gesprek voorbij is gaat ieder terug naar zijn eigen innerlijke cel...

Zij – Altijd nog beter dan dezelfde cel delen en maar één persoon hebben om mee te praten.

Hij – Je hebt gelijk... Eigenlijk lijkt de gevangenis best op een huwelijk.

Zij – In allebei kun je levenslang vastzitten. Ook bij goed gedrag.

Hij – Vooral bij goed gedrag.

Zij – Grappig genoeg trouwen mensen in de gevangenis soms, maar nooit met hun celgenoot.

Hij – Tien jaar... Gebruik de tijd om een roman te schrijven.

Zij – Wat voor roman kun je in de gevangenis schrijven?

Hij – Een roman over vrijheid, denk ik.

Zij – Goed, ik zal eraan denken.

Hij kijkt haar na. Ze gaat weg. Hij bekijkt het pistool op tafel en wendt zich tot het publiek.

Hij – Ik heb me er best goed uit gered, toch?

Zwart.

Scène 4

Zij zit aan haar tafeltje en schrijft in haar notitieboekje. Hij komt binnen en loopt naar haar toe.

Hij – Pardon... Bent u de vrouw van Jan-Willem...? Ik bedoel... zijn weduwe.

Ze kijkt naar hem op.

Zij – Wie bent u?

Hij – Helaas kan ik u mijn naam niet geven. U hoeft alleen te weten dat ik een collega van uw man was.

Zij – Mijn man werkte bij de RDW, op de afdeling kentekenregistratie.

Hij – Ja, daar zouden wij officieel allebei hebben gewerkt.

Zij – Officieel?

Hij – Dat was onze dekmantel.

Zij – Een dekmantel? Dus mijn man...

Hij – Meer kan ik u niet vertellen. Ik wilde alleen dat u wist dat uw man niet zo zinloos is gestorven als u denkt.

Zij – O nee?

Hij – Nee.

Zij – Het is in ieder geval erg vriendelijk dat u probeert mij daarvan te overtuigen.

Hij – Mevrouw, uw man is voor Nederland gestorven.

Zij – Mijn man is door de bliksem getroffen toen hij een parasol probeerde in te klappen omdat die anders zou wegwaaien.

Hij – Dat is inderdaad de officiële versie.

Zij – Er is een andere versie?

Hij – Jan-Willem is inderdaad door een elektrische ontlading getroffen, maar niet door een onweersbui.

Zij – Ik luister...

Hij – Hij werd geraakt door een laserstraal vanuit een straaljager op grote hoogte.

Zij – Een straaljager?

Hij – Van een buitenlandse mogendheid.

Zij – Maar waarom zou een buitenlandse mogendheid mijn man willen uitschakelen?

Hij – Omdat hij een speciaal agent was. Net als ik.

Zij – Een geheim agent bedoelt u? Zoals James Bond...

Hij – Als u wilt, ja...

Zij – En ik dacht al die tijd dat ik de weduwe was van een kleurloze medewerker bij de RDW.

Hij – Geloof me, mevrouw, uw man was niet zomaar een medewerker bij de RDW. Hij is tijdens een missie gestorven. Als een held, voor de veiligheid van zijn land.

Zij – Op een strand op de Seychellen?

Hij – Nederland heeft overal vijanden. Zelfs op de Seychellen.

Zij – En waarom vertelt u me dit nu pas?

Hij – Om zijn nagedachtenis te eren... en om uw verdriet, waarvan ik weet dat het groot is, iets te verlichten. Uw man is niet het slachtoffer geworden van een dom ongeluk. Hij is gevallen in dienst van zijn land. En als hij geen postume onderscheiding heeft gekregen... Wat zeg ik? Als hij geen staatsbegrafenis heeft gehad, dan was dat alleen om zijn identiteit geheim te houden... en om ook u te beschermen.

Zij – Denkt u dat ik gevaar loop?

Hij – Meer kan ik u niet zeggen. Maar misschien stelt het u gerust te weten dat u voortdurend discreet wordt beveiligd. Zo discreet dat u het nauwelijks merkt, maar zeer doeltreffend.

Zij – Dat stelt me inderdaad enorm gerust.

Hij – Ik moet nu gaan.

Zij – Zie ik u nog terug?

Hij – Maakt u zich geen zorgen. Ook als u me niet ziet, ben ik nooit ver weg en klaar om in te grijpen zodra er gevaar dreigt. Uw beschermengel, zou je kunnen zeggen.

Zij – Dank u.

Hij – Nog een prettige dag, mevrouw.

Hij loopt weg en gaat aan zijn eigen tafeltje zitten alsof er niets is gebeurd. Zij kijkt hem een ogenblik verbaasd na en buigt zich dan weer over haar notitieboekje.

Zwart.

Scène 5

Hij komt binnen, kijkt om zich heen, maar ziet haar nergens.

Hij – En ja hoor... Ze is er niet. Ik heb haar telefoonnummer niet en ik weet niet eens hoe ze werkelijk heet... Sanne in elk geval niet. En Scheherazade ook niet. *(Tot het publiek.)* Ik neem aan dat niemand hier haar toevallig kent...? In een café komen zoveel mensen voorbij. Als ik haar zelf moest beschrijven, zou ik eigenlijk niet goed weten wat ik moest zeggen... Ze heeft mooie ogen... een mooie glimlach... een heel eigen manier van lopen... Ze strijkt zo met haar hand door haar haar... En ze laat een geheimzinnige geur achter als ze langsloopt... Veel te weinig voor een signalement. Een privédetective zou hier ook niet ver mee komen. Ik word gek. Waar heb ik het over? Ik ga toch geen detective inhuren om een onbekende vrouw terug te vinden die ik in een café heb ontmoet... Of bij de politie aangifte doen van de vermissing van een tafelbuurvrouw van wie ik niet eens de naam ken. Straks zet ik nog heel Burgernet in. Misschien komt ze gewoon op een ander tijdstip... Heeft ze een nieuw rooster en begint ze wat later met werken. Het is absurd. Hoe kan iemand die je niet eens kent je zo missen? Terwijl je bij de meeste mensen die je wél kent, zodra ze een paar dagen weg zijn, het gevoel krijgt dat jijzelf vakantie hebt. Goed... Als ik haar niet meer zie, of als ze voortaan maar af en toe komt, moet ik misschien een vervangster zoeken. Desnoods parttime. Een invalkracht, zeg maar. Of een uitzendkracht. Tenslotte maakt het weinig uit of zij het is of iemand anders. Ik ken haar toch niet, dus een dubbelganger vinden kan niet zo moeilijk zijn.

Hij kijkt de zaal rond en blijft met zijn blik hangen bij een vrouw ergens achterin, zodat niet duidelijk is tot wie hij zich precies richt.

Hij – Kijk, zij is eigenlijk best aantrekkelijk... Ze lijkt niet echt op haar, maar goed... Ja, dat zou kunnen werken... Vindt u het erg, mevrouw, als ik van een veilige afstand een beetje over u fantaseer? En u ook niet, meneer... Maakt u zich geen zorgen, ik zal u nooit aanspreken. Veel te riskant dat u niet aan mijn verwachtingen voldoet. En ik niet aan de uwe, trouwens. Nee, onze relatie blijft volkomen platonisch. Wat zeg ik? Volledig virtueel. Geen indringende blikken, laat staan ongewenste toenadering. Veilige afstand. Geen aanrakingen. U zult niet eens merken dat u een geheime bewonderaar hebt. Afgesproken? Goed, dan ga ik daar zitten, u af en toe stiekem van opzij bekijken en er van alles bij verzinnen... en als u er niet meer bent, zal ik zo nu en dan aan u denken.

Hij gaat zitten, haalt zijn notitieboekje tevoorschijn en schrijft wat, terwijl hij af en toe een min of meer opvallende blik op de vrouw werpt.

Zwart.

Scène 6

Zij komt binnen en zoekt hem met haar ogen.

Zij – Gisteren ben ik expres niet gekomen. Ik wilde voorkomen dat hij onze toevallige ontmoetingen, hoe regelmatig ze ook zijn, als een dagelijkse afspraak zou gaan beschouwen. Ik wilde dat heerlijke, pijnlijke gevoel van gemis bij hem voeden. En dus ook een beetje afhankelijkheid... Maar vandaag is hij er niet. Misschien heeft hij genoeg van dit zuiver denkbeeldige avontuur. *(Ze kijkt naar achteren, in de richting van de vrouw tot wie hij zich eerder richtte.)* Of hij heeft iemand anders ontmoet die hem, in de schrale werkelijkheid van haar bestaan, tenminste in staat stelt zijn meest alledaagse verlangens te bevredigen. Jammer. Ik begon aan hem gehecht te raken. Maar goed... Kun je werkelijk een liefdesrelatie opbouwen door koste wat het kost te voorkomen dat je elkaar leert kennen? Zelfs als je liegt, geef je altijd iets van jezelf prijs. Het personage dat je verzint zegt uiteindelijk misschien meer over je dan degene die je werkelijk bent. Hij is vast bang geworden. Of hij is gewoon op vakantie. Misschien ziek. Of dood. Hij hoeft mij natuurlijk geen verantwoording af te leggen. En ik hem ook niet. We hebben een vrije relatie. We kennen elkaar niet eens! Goed, ik kom morgen wel terug...

Ze wil vertrekken maar ziet op het tafeltje waar hij gewoonlijk zit een notitieboekje liggen.

Zij – Hé, hij heeft zijn boekje vergeten. *(Ze aarzelt.)* Wat doe ik? Meenemen en teruggeven als ik hem zie? Of hier laten liggen, zodat hij het zelf gemakkelijker terugvindt? Ik laat het liggen... *(Ze maakt aanstalten te vertrekken.)* Maar ik zou er natuurlijk even in kunnen kijken... Nee, dat doe je niet. Dat is veel te indiscreet. Misschien is het zijn dagboek of zo... Ja, maar als iemand anders het vindt en meeneemt... *(Ze pakt het boekje op.)* Ik neem het toch maar mee. Het betekent vast veel voor hem. Maar ik beloof dat ik de verleiding zal weerstaan om erin te lezen...

Ze gaat weg.

Zwart.

Scène 7

Zij zit op haar gebruikelijke plaats en schrijft in haar notitieboekje. Hij komt binnen en loopt naar haar toe.

Hij – Goedemorgen... Ik moest een paar dagen weg. Ik hoop dat u me niet al te erg gemist hebt.

Ze doet alsof ze verrast is.

Zij – O ja...? Maakt u zich geen zorgen, ik was er zelf ook niet.

Hij – In ieder geval ben ik blij u weer te zien.

Zij – Ja...

Een lichte gêne.

Hij – Pardon, ik laat u verder werken...

Zij – Nee, nee, ik werk niet... Nou ja, eigenlijk wel, maar... ik vind het moeilijk om dit echt werk te noemen.

Hij – Schrijven...

Zij – Ja...

Hij – Inspiratie...

Zij – Als je wist waar je haar kon vinden, zou je niet zoveel tijd verliezen met overal elders zoeken.

Hij – Inspiratie is als de bliksem. Je weet nooit waar of wanneer die inslaat... Pardon, ik wilde geen pijnlijke herinneringen oproepen.

Zij – Dus u hebt geen inspiratie?

Hij – Op dit moment bent u juist degene die me inspireert.

Zij – U weet niets van mij.

Hij – Precies. Daardoor kan ik alles verzinnen. Een onbekende is als een lege bladzijde.

Zij – Een verhaal dat nog geschreven moet worden... (*Licht verlegen.*) Over schrijven gesproken... ik heb dit gevonden.

Ze geeft hem het notitieboekje.

Hij – O ja...

Zij – Het is toch van u?

Hij – Hebt u het opengemaakt?

Zij – Nee! Waar ziet u me voor aan?

Hij – Sorry...

Hij neemt het boekje aan.

Zij – Ik heb het wel opengemaakt...

Hij – Natuurlijk...

Zij – Bent u boos?

Hij – Hoe zou u die verleiding kunnen weerstaan? Het is een beetje het verhaal van Eva en het verloren paradijs. Voor kennis laat een mens zich verdoemen.

Zij – En zodra je iets weet, valt het bijna altijd een beetje tegen.

Hij – Je beseft dat je door voor kennis te kiezen afstand hebt gedaan van al het wonderlijke dat het onbekende had kunnen zijn.

Zij – Ja... Maar een appel kan ook een valstrik zijn.

Hij – Dan bent u dus Sneeuwwitje.

Zij – En stel dat u dit boekje expres hebt laten liggen, precies zodat ik het zou vinden...

Hij – Dat is mogelijk.

Zij – Dan is wat erin staat misschien alweer een illusie. Een verzinsel om uw eigen werkelijkheid te verbergen. Als u die al hebt...

Hij – Hoe dan ook staan we nu niet meer gelijk. U weet wat er in mijn boekje staat, ik weet niet wat er in het uwe staat.

Zij – Dat is waar. *(Ze reikt hem haar boekje aan.)* Hier.

Hij neemt het aan.

Hij – U kunt natuurlijk ook alles verzinnen hebben.

Zij – Dan staan we weer gelijk.

Hij opent het boekje, werpt er een blik in en kijkt haar vervolgens met een raadselachtige glimlach aan.

Zwart.

Scène 8

De man zit aan zijn tafeltje en schrijft in zijn notitieboekje. Zij komt binnen en spreekt hem aan.

Zij – En, schiet die roman al op?

Hij – Bijna klaar... Alleen de titel ontbreekt nog.

Zij – Dat is soms het moeilijkste.

Hij – Ja... Een beetje zoals een naam voor een kind.

Zij – Maar van een roman die je geschreven hebt, ken je de inhoud al. Je hoeft alleen een titel te vinden die erbij past. Een kind geef je een naam terwijl je nog helemaal niet weet wie het zal worden.

Hij – Met het risico dat je er meteen een beeld op projecteert waar het later helemaal niet aan beantwoordt.

Zij – Eigenlijk zouden kinderen hun eigen naam moeten mogen kiezen.

Hij – Ja... Maar op welke leeftijd?

Zij – Geen idee.

Hij – Of je zou in de loop van je leven meerdere keren van naam moeten kunnen veranderen.

Zij – Je zou vooral het recht moeten hebben meerdere keren in je leven van leven te veranderen... Waar gaat die roman eigenlijk over?

Hij – Over een man die elke dag in een café een mooie onbekende ziet. Hij zou haar graag aanspreken, maar...

Zij – Als hij dat doet, verliest ze haar mysterie en dus een groot deel van haar aantrekkingskracht...

Hij – Aan de andere kant... als hij niet naar haar toe gaat, loopt hij een mooi verhaal mis en raakt hij haar voorgoed kwijt.

Zij – Dus hij twijfelt... En hoe heet ze? Uw mooie onbekende...

Hij – Net als met de titel: ik heb haar nog geen naam gegeven. En uw toneelstuk?

Zij – Daar is het nog te vroeg voor om over te praten.

Hij – Ik begrijp het... Hebt u de krant gelezen?

Zij – Nog niet. Staat er iets interessants in?

Hij – Als schrijver kijk ik vooral naar het kleine nieuws. Misdaad, ongelukken, merkwaardige voorvallen... In die rubriek laat de mens meestal zien waartoe hij op zijn slechtst in staat is. En heel af en toe op zijn best.

Zij – De kleine verhalen zijn vaak boeiender dan de grote geschiedenis.

Hij – De krant hoort bij een café zoals de Bijbel bij een kerk. Trouwens, de Bijbel is waarschijnlijk begonnen als een verzameling kleine berichten die in de loop van de tijd zijn aangedikt tot mythen.

Zij – En? Was de oogst goed vanochtend?

Hij pakt een krant van tafel en wijst haar een bericht aan.

Hij – Kijk, zomaar eentje... Een vrouw die vastzat wegens poging tot moord op haar man is ontsnapt nadat ze bewakers met een namaakpistool had bedreigd...

Zij – Ja... Daar zou een goede schrijver een roman van kunnen maken.

Hij – Of een toneelstuk.

Ze neemt de krant en wijst hem op een ander bericht.

Zij – Deze is misschien ook iets voor u: een doodgewone medewerker van de RDW, afdeling kentekenregistratie, bleek in werkelijkheid een agent van de AIVD te zijn.

Hij – De werkelijkheid overtreft de fictie vaak.

Zij – Ik zal u niet langer van uw schrijfwerk afhouden. Het zou zonde zijn als uw lezers door mij een meesterwerk moesten missen.

Ze gaat weer aan haar eigen tafeltje zitten. Beiden beginnen in hun notitieboekje te schrijven.

Zwart.

Scène 9

Zij zit aan haar tafeltje. Hij komt binnen en geeft haar een boek.

Hij – Alstublieft. Voor u.

Zij – Wat is het?

Hij – Mijn eerste roman.

Ze neemt het boek aan en bekijkt de omslag.

Zij – U hebt uiteindelijk toch een titel gevonden.

Hij – Wat vindt u ervan?

Zij – Voorspel... Dat klinkt veelbelovend.

Hij – Het gaat over een ontmoeting.

Zij – Elke ontmoeting heeft het ritme van een liefdesspel.

Hij – Eerst is er het voorspel, waarin je in stilte fantaseert en verkent...

Zij – Zo lang mogelijk.

Hij – Dan komt dat korte ogenblik waarop je eindelijk het gesprek begint en doordringt tot de intimiteit van de ander.

Zij – Gevolgd door dat eindeloze moment van voldoening en verveling, met een lichte teleurstelling die je probeert te verbergen achter betekenisloos gepraat...

Hij – Totdat de vergetelheid het verlangen terugbrengt om opnieuw het onbekende te verkennen.

Zij – En het voorspel deze keer misschien eeuwig kan duren... Dank u voor het boek.

Hij – U hebt er een beetje aan meegewerkt dat het er kwam.

Zij – Gaat het over mij?

Hij – Over u... over ons...

Zij – Ons?

Hij – Vooral over mij. En uw toneelstuk, schiet dat op?

Zij – Het is af.

Hij – Zou ik het mogen zien?

Zij – Dat denk ik niet.

Hij – Waarom niet?

Zij – Omdat we het zojuist gespeeld hebben.

Ze glimlachen naar elkaar.

Zwart.

Scène 10

De man en de vrouw zitten samen aan het middelste tafeltje, waarop nog altijd enkele kranten liggen. Ze drinken koffie zonder te praten of elkaar aan te kijken. Ieder pakt een krant en bladert erin. Hij legt de zijne als eerste neer en kijkt naar iemand achter in de zaal.

Hij – Heb je die vrouw daar gezien?

Zij legt haar krant neer en kijkt dezelfde kant op.

Zij – Welke vrouw?

Hij – Ze zit hier altijd tegelijk met ons. Precies op hetzelfde tijdstip. Altijd aan hetzelfde tafeltje.

Zij – En?

Hij – Niets... Ik vraag me gewoon af wie ze is.

Zij – Hoe bedoel je, wie ze is?

Hij – Geen idee... Hoe ze heet. Wat ze doet.

Zij – Dan ga je het haar toch vragen?

Hij – Ik vraag me af wat ze in dat kleine boekje schrijft.

Zij – Misschien gewoon een boodschappenlijstje.

Hij – Kan.

Zij – Wattenstaafjes, tissues, wc-papier, maandverband...

Hij – Ik dacht aan iets romantischers.

Zij – Interesseert ze je soms?

Hij – Zij in het bijzonder? Nee... Het is gewoon nieuwsgierigheid. Ik kijk naar mensen. Probeer me hun leven voor te stellen...

Een stilte.

Zij – Zo hebben wij elkaar ook ontmoet, weet je nog?

Hij – Ja. Toen jij voor mij nog een onbekende was.

Zij – In een café.

Hij – In dit café.

Zij – Het lijkt gisteren wel.

Hij – Jij zat aan dat tafeltje.

Zij – Jij kwam naar me toe en zei... dat je een oorbel had gevonden.

Een stilte.

Hij – Ik heb hem nog steeds.

Zij – Wat?

Hij haalt iets uit zijn zak en laat het haar zien.

Hij – De oorbel.

Zij – En gebruik je hem nog weleens?

Hij – Nee...

Zij – Hij is mooi.

Hij – Ik zal nooit weten van wie hij werkelijk was. Er loopt ergens op de wereld een vrouw rond met de andere. Een vrouw die ik nooit zal ontmoeten. Misschien die vrouw daar...

Een stilte.

Zij – Hij was van mij.

Hij – Wat?

Zij – Die oorbel. Hij was van mij.

Hij – Dat geloof ik niet.

Ze haalt iets uit haar zak en laat het hem zien.

Zij – Kijk. Ik heb de andere nog altijd bij me.

Hij – Waarom heb je dat toen niet gezegd?

Zij – Zodat je kon blijven zoeken, denk ik.

Hij geeft haar de oorbel die hij in zijn hand heeft.

Hij – Hier dan. Voor jou.

Zij – Dank je.

Een lichte gêne.

Hij – Doe je ze niet in?

Ze doet beide oorbellen in. Hij kijkt naar haar en glimlacht.

Hij – Ze zijn niet... helemaal hetzelfde.

Zij – Nee. Ik heb nooit precies dezelfde kunnen terugvinden.

Hij – Ze staan je toch heel goed.

Ze kijken elkaar aan.

Zij – Pardon, maar...

Hij – Ja?

Zij – We zien elkaar hier elke dag en we hebben eigenlijk nog nooit echt met elkaar gepraat... Misschien kunnen we kennismaken.

Hij pakt haar hand.

Hij – Ik heb liever dat u nog even een deel van uw mysterie bewaart.

Hun lippen komen dichterbij elkaar voor een kus.

Zwart.

Einde

De auteur

Jean-Pierre Martinez werd in 1955 geboren in Auvers-sur-Oise. Hij stond aanvankelijk op het podium als drummer in verschillende rockbands en werd daarna semioloog in de reclamewereld. Vervolgens werkte hij als scenarioschrijver voor televisie en keerde hij als toneelschrijver terug naar het theater. Hij schreef ongeveer honderd scenario's voor televisie en meer dan honderdtien komedies voor het toneel, waarvan sommige inmiddels klassiekers zijn geworden, zoals *Vrijdag de 13e* en *Strip Poker*.

Tegenwoordig behoort hij tot de meest gespeelde hedendaagse auteurs in Frankrijk en in Franstalige landen. Verschillende van zijn stukken, vertaald in het Spaans en het Engels, worden bovendien regelmatig opgevoerd in de Verenigde Staten en Latijns-Amerika.

Amateur- en professionele theatergezelschappen die op zoek zijn naar toneelstukken om op te voeren, kunnen de toneelstukken van Jean-Pierre Martinez gratis downloaden van zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Voor iedere openbare opvoering blijft voorafgaande toestemming van de SACD vereist (zie pagina 3: **Opvoeringsrechten**).

Alle toneelstukken van Jean-Pierre Martinez kunnen gratis worden gedownload
op zijn websites:

<https://jeanpierremartinez.net/en/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

<https://comediatheque.net/komedies-vertaald-in-het-nederlands/>

Deze tekst is beschermd door de wetten inzake intellectuele eigendom.

**Elke ongeoorloofde reproductie of namaak kan worden bestraft met een boete tot
300.000 euro en drie jaar gevangenisstraf.**

Avignon - September 2026

© La Comédiathèque - 978-2-38602-448-1